

Megjelen:

hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosnál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasábos pettisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájára Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

TORONTÁL

1876. évi negyedik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket, minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjen. Az előfizetési pénzek egyszerű postátalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájába) címzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft. — kr.

Fél évre 3 ft. — kr.

Negyed évre 1 ft. 50 kr.

N.-Beeskerek, 1876. szept. 28-án.

A „Torontál” kiadóhivatala.

N.-Beeskerek, október 4-én.

Hangzatos szónoklat nélkül tartotta meg a megyei közigazgatási bizottság alakuló ülését. Rövid komolysággal utalt a bizottság elnöke azon tág hatáskörre, mely törvény és kormányrendelet szerint a közigazgatási bizottságra vár, és melynek sikeres betöltésére legjobb utmutató a jövő, a gyakorlat lesz.

Reánk, dacára hogy a napi sajtó egy tekintélyes része, és a régi, valamint a legutóbbi években újonnan szervezett megyék küzdelmeiben megöszült municipálisták, halva született gyermeknek állították az új közigazgatási törvényt, mégis biztató hatást gyakorolt a bizottság alakuló ülése, melyen számosan voltak jelen, mint rendes megyei közgyűlésünkön szoktak lenni, ha személyes ügy vonzó hatást nem gyakorolt.

Nem áll az, hogy a megyei közönségnek önkormányzati hatásköre, a közigazgatási bizottságban képzeltívén van téve, mert választott tisztviselőin kívül, tíz oly tagja által van képviselve, kik a megye közönségének bizalmát elfogadva önkényt vállalkoztak, hogy lelkiismeretesen teljesítsék hivatásukat, melyet a törvényhozási helyhatósági önkormányzatunk fenntartása céljából részükre határozott.

Igaz, hogy megyei helyhatóságunk önkormányzatának utolsó kísérletének mondható az új közigazgatási bizottságról szóló törvény, és hogy tíz férfi kezébe van letéve annak jövője, amde ha e kíséreltet sem termi meg a remélt gyümölcsöt, ha a nagy közönség, önkormányzata körül, a legkisebb mérvre szorított részvételt sem teljesíti, — akkor legyünk kétszék végkép szakítani a megyei hagyományokkal, és ne veszítsünk egy könyvet sem, a kincs elvesztésén, melyet megőrizni éberségünk, erőnk és áldozatkészségünk nem volt.

Távol vagyunk attól, ezen eshetőség

bekövetkeztere gondolni, és azok közé tartozunk, kik bizalom és reménnyel néznek a közigazgatási bizottságok működésé elé, ha az abban résztvevő elemek kötelességüket hiven teljesítik, állásaikat jól felfogják. Bár nem annyira zsidai, mint ilyennek kikialtott, de kétség kívül hiányos közigazgatási rendszerünk tényleges javítása első sorban, a közigazgatási bizottság szakeladójától fog függni.

Ha ezek szakértelemmel pontosan és lelkiismeretesen teljesítik a törvények és kormányrendeletekben megszabott kötelességeiket, és érzékkel bírnak az iránt, hogy a közigazgatási bizottságok életképessége, és jövő működésének sikere nagyrészt kifejezett buzgalmtól függ, hogy a bizottság testületi intézkedéseiről az erkölcsi felelőség mindenkor rájuk hárul, akkor meg lesz az, mit mindenki vár, közigazgatási állapotainknak javulása.

Ennek bekövetkezte azonban, eltekintve a bizottság működésétől, csak akkor valósul, ha a végrehajtó tisztviselők és község-elöljárók, a tett intézkedések foganatosításában, kötelességeiket teljesítik.

Tétovázást nem ismerő erély, folytonos nyilvántartás, gyorsaság a törvényes rendeletek végrehajtásában, termi meg csak a gyümölcsöt, mely törvényes intézményekben rejlik. — Féltség vagy hanyag végrehajtó közegek által a törvényhozási legjobb szándéka megbénítatik.

Hogy ez közigazgatási új törvényeinkkel meg ne történjen, arra egyedül mód, az új fegyelmi törvényeknek részrehajlatlan és szükség szerint kiméletlen használatára. Hiszünk is, hogy a közigazgatási bizottság, melynek kezébe van letéve állami és helyhatósági közigazgatásunk jövője, előforduló alkalmakkor, a közügy érdekében fegyelmi hatóságát gyakorolni nem késik.

Ha a röviden vázolt feltételek bekövetkeznek, akkor meggyőződésünk szerint nem marad többé pium desiderium, a jó közigazgatás.

Belgrád, október 4-én.

A helyzet itt mísem változott. A háború a legnagyobb erélyvel folytatódik. A sajtóiroda ismét ereszíti a győzelmi híreket a világnak, ha a törökök annyira vereséghen részesültek volna, a hányzor a sajtóiroda tönkretverte őket, úgy legfeljebb, Hamid sultán maga maradt volna életben-magnak.

Ma az utcákon szeltem beszélték, hogy Horvatovichnak sikerült megkerülni a török-hadsereg zömét, és hogy roppant pusztítást tettek a szerbek a törökök hadseregében. Ugy látszik hogy e győzelmi megkerülés nem nagy hiteltelre talal a lakosságnál. Még egy fontos újdonságot kell önnek értesére adnom. A szerbek most azt is beszélnek, hogy a szerb királyság elismerése a békekötésnél mint conditio sine qua non fog szerepelni, csak így ár mellett lehet kötni fegyverszünetet vagy békét.

Annai azonban tény, hogy a kormány az angol békeponokat visszautasítja. Milán, mióta királynak kiáltották ki, szemlátomást soványo-

dik. No de nem is tréfa, emyi álmatlan éjszakát kiállani a koronaért. — Románia magatartásával kezdenek kibékülni, legalább Risztics most nem mendőrgi haragját a szomszéd állam kormányfőiről magatartása ellen.

Oroszországnak a szerb királyság igen sok pénzbe kerül, mert onnan érkezik ide minden ami csak a teli hadjáratra szükséges. Köpönyegek, lovaseszmák, kucsmák, cserkeszi bundák; a Comité Moszkvában és Sz. Pétervárt négy nagy műhelyt állított fel, melyben 480 ember dolgozik.

A háború, hogy a telet megéli, az kétségen felül áll.

A főgymnasium ünnepélyes megnyitása.

Nincs szebb, nincs magasabb tény, mint egy az emberiség jólétét s boldogságát előmozdító cselekedet, és ennek voltunk tanúi f. hó 1-én midőn Nagy-Beeskerek városa s vele egész Torontálmege közönsége örömmel ült, örömmel ült, tudniük a helybeli eddigi algyimnasiumnak, főgymnasiummá való átalakítását.

A nemes város s vele az egész megye e tete által elévülhetlen érdemet szerzett magának, s egy el nem muló, halhatatlan édes emléket ad az utókoroknak, a mely élvezvén gyümölcseit a jelenleg elvetett magoknak, örökre áldani fogja a kezeket, melyek e magokat elhintették.

E nagy nap méltó megünneplése a kegyesrendiek templomában hálaadó isteni tisztelettel véve kezdetét a melyet a megye törvényezék s a város tisztviselői, a tanári kar, a tanuló ifjuság s számos közönség jelenléte mellett főtiszt. Giszwein házi lelkiatya mutatótt be az egék urának. — Szent-mise után a gymnasium egyik termében szép hallgatóság jelenlétében nagyon tiszt. Fuchs tanár egy értekezésben a gymnasium szó jelentését és a többi tudományos intézetekhez állását találóan vázolta, melynek befejeztével a hallgatóság élénk tapsokban adott meglegedésének kifejezést s ezzel az ünnepély egyik része befejeztetett. Az ünnepély másik része a helybeli kaszinó helyiségeiben folyt le. — Esti 8 órákor társas vacsorával kezdődött, a melynek folyama alatt nem egy szép s tartalomduis felköszöntést voltak szerencsések hallgatni. A felköszöntések sorát Botka jegyző nyitá meg éltetvén a város lelkes polgármesterét, mint egyikét azon férfiaknak, ki e nemes létesítésében kiváló szerepet játszott. Erre Kulifay a város polgármestere a tanügy összes barátait és pártfogóit, Demkó ügyvéd az igazgatót és tanári kart, majd főtiszt. Domokos Jenő igazgatót maga és a tanári kar nevében a tanügybarátait éltették. A társas vacsora befejezte után a helybeli dalárda egyes darabjai gyönyörködtették a jelenlevőket, különösen pedig Kersch gymnasiumi tanár zongorajátéka élénk figyelmet keltett. A hallgatóság az utóbbi minden egyes darabját a legelőkeltebb tapsokkal jutalmazta. Így multak el e kedélyes órák s a fesztelen jókedvnek csak is az éjfél órák vetének végét.

A közigazgatási bizottság ülése október 2-án.

Torontálmege közigazgatási bizottsága e folyó hó 2-án tartotta meg első alakuló közgyűlését.

Elnök főispán ő méltósága üdvözölte a teljes számban megjelent tagokat s felkérte őket, az ország és a megye érdekében fontos feladatoknak kellőleg megfelelni. E rövid üdvözlő beszéd után a tárgyalás következőleg folyt le:

szükre csatolattik mint csak lehetséges. Ide tartoznak még a karkötők, nyakláncok, röviden: felül és alul kapcsolók és szalagok. Azonban ez még nem a legnagyobb kín. Most az így összefűzött hölgy bemegy a terembe, hol lassanként a vendégek sokasága által 30-40 foknyi melegség is feljlik ki néha, milyen Senegal partján is ritkaság, melegség, melynél a viaszgyertyák elolvadnak, és a tükrök megizzadnak. Ennek dacára a dámák ily öltözetben tánczolnak, ezen föjtő légből, 5 vagy 6 óráig, vagy egész erővel énekelnek, hogy hangjuk bájával a vendégek fuleit kecsesgesek. Végre haza térve, megszabadulnak e kinszerektől s ismét lélekenek, ismét fölélednek. Valódi csoda, hogy ily martyságban el nem vesznek; férfi, bizonyára csak egy óráig sem tartaná ki e helyzetet. — És ezen nemet mondjátok ti gyöngének!

Nők és kalendáriumok.

Nőt venni annyi mint kalendáriumot venni mindkettőnél a piros előbb tűnik szemünkbe

1) A tagok névsora felolvasatván, a bizottság megalakultnak kijelentetett.

A több közigazgatási ág közegeinek közreműködését igénylő s a legközelebbi időben teljesítendő közigazgatási teendők — tekintettel a közigazgatás összes ágaiban teendőkre és a végrehajtó közegeknek minden irányú elfoglaltatására — beosztatták, s a végrehajtó közegek köllőleg utasítottak.

2) A közigazgatási bizottság ügyrendjének és tanácskozási szabályainak kidolgozásával főispán elnöke alatt egy küldöttség bízott meg.

3) A fegyelmi választmány megválasztott, és pedig a választott bizottsági tagok közül: Kovách Ágoston és Mencer Mihály rendes tagok, és Babics József póttag; az állami közegekből: Steinbach Antal tanfelügyelő, és Mazur Sándor adófelügyelő, rendes tagok, Molnár Pál kir. főmérnök, póttag.

4) A bizottság elhatározta, hogy rendes üléseit minden hó első hétfőjén tartja d. e. 9 órákor, s a szükséghez képest, délután is folytatja azokat.

5) Elhatározatott, hogy a közigazgatási bizottság a „Torontál” című hetilapot választja közlönyül, a mennyiben közérdekű határozatait és hírdetményeit ezen lapban fogja közzé tenni; de ezen kívül a szerkesztőnek tetszésére bizza a magánügyekre vonatkozó határozatoknak közlését is, melyekre nézve a szükséges értesítéseket a bizottság irodájától nyereudi.

6) Három fegyelmi panasz is tárgyalatott s két tisztviselő és egy közséji jegyző ellen a fegyelmi vizsgálat elrendeltetett.

A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat rendes havi választmányi ülése.

Temesvár, szeptember 27.

Elnök: Ormós Zsigmond ő mlta.

Jelen vannak a választmányból: Rác Athanáz kir. tanácsos, alelnök; Miletz János titkár; Odor Samu pénztárnok; Ardelean György, Barach József kir. tanácsos, Bilszky Ferencz, Horvath Pius, Korbonits Janos, Molnár Vid, s a társulati tagok közül Kartner Gyula; továbbá szép szamu hallgatóság s a karzatlan a helybeli középtanodák nemes törekvő növényekéi számosan.

Elnök ő méltósága üdvözli a választmányt s a választmányi ülést megnyitottnak nyilvánítja; elnöki megnyitójában felemlíté, hogy azon két hó alatt, míg az alapszabályok értelmében a szünidő tartott, oly nevezetes események merültek fel a történelem és régészetet illetőleg a haza fővárosában, Budapestben, melyeket ezen, a kéthavi szünetelés után általa megnyitott első választmányi ülés alkalmával hallgatással nem mellőzhet annál is inkább, miután ezen események által a társulat is érdekelve van közelebről, t. i. az „östitörténelmi és embertani congressus” által, melyen elnököl is mint a congressus vidéki rendes tagja tevékeny részt vett, nemcsak személyesen, de öskori tárgyak kiállítása által is; melyek közül néhány közfigyelmet ébresztett s a congressus alkalmából francia nyelven, mint a congressus hivatalos nyelvének szerkesztett catalogusban lefényképezve megjelentek. Végre örömmel említé fel a társulat részvétét a congressuson s hogy a délmagyarországi muzeum kiállított tárgyait a társulat egyik tevékeny s buzgó pesti tagja, dr. Despinités Péter ur is a kiállításon saját gyűjteménye igen érdekes példányával emelé, s elnöki megnyitóját ezen szakkal fejezé be: „Tettünk, amennyit helyeztünk s körülményeinknél fogva tehettünk, s ha mi nem tettünk volna, hazánk ezen neve-

szik. Néha tekejátékhöz hasonlunk, azon megjegyzéssel, hogy mindig nekem kell előre adnom nőmnek, s még is mindig én veretem meg általa, ha csak néha el nem veszi magát. Ha ritka esetekben nyerek is, mindjárt contrára kelünk s ekkor csak én bánom meg, hogy összekeltünk. Igen gyakran úgy hiszem, mintha piquetet játszanánk, mert csak hamar hatvanat ró reám; és még is szüntelen panaszodik hogy elvétí játékát. — Megbuktatni, soha sem bukathatom meg, mert az utósó ütés mindig övé. Ha négy kézzel zongorázunk, játékunk csupa zenebonává (disharmonia) lesz, mert hangu-lata ritkán jó s emellett mindennap más hürokat pendit. De a futásokban is mindig megelőz; mert a tactust mindig megtartja, s ujjaink igen jó tapintata van.

* Szóajánlás: Zenebona ebből zene és bont vagy bomlik. A közszólás mód legalább maig is efféle ért a zenebona alatt.

TÁRGYA.

Gyöngék-e az asszonyok?

A nőnemben az erének egy oly nemét találni, melyet az ég a férfiakól megtagadott; tetszvágyból ered ez a hölgyeknél, mely velök születik, és csak utolsó lehelletökkel hagyja el őket. Egy szelleműs férfi irataiban mondja, hogy „tetszvágyó asszonyok soha sem fáznak.” Hozzá tehetle volna: s szintoly kevéssé van melegök, ha velök született hajlamok áldozatot kíván. Csak nézzünk meg egy hölgyet, ki bálba vagy nagy társaságba szándékozik. Először is lábaira a lehető legszűkebb pár czipőt feszíti, ezeket azután keltős harisnyakötővel térd alól és fölül befűzi. Végre a fűzővel veszi föl, mely az egész testet bebörtönzi, és úgy, mint azt az illedék kívánja, azaz a közönséges beszédmód szerint: irgalmatlanul összefűzi. A ruhakapcsok nem kevésbé szorítják a testet, valamint az öv is, mely oly

zetes és nagy terjedelmű vidéke nem is lett volna a congressuson képviselve, s hogy ez nem történt, csakis ez tartásuk kivaló érdeme. Elnök ő méltósága megnyitja után a június havi választmányi ülés jegyzőkönyve olvastatik fel és hitelesítettik; Milez János titkár pedig terjeszti jelentését.

A gyűlés tárgysorozata szerint ezután az új tagok ajánlása s választása következett. Horváth Pius választmányi tag ur ajánlatba hozta ft. Ivánfi Ede temesvári főgymnásiumi kegyesrendi tanár urnak, Milez János titkár pedig Radics György zombori állami főgymnásiumi igazgató urnak, a „zombori állami főgymnásiumnak“ s Kakuja János temesvári főleleki tanár urnak megválasztását a társulati tagok sorába. A választmány egyhangulag s eljenzések között az ajánlatba hozottakat a társulat rendes tagjai sorába igátja, s utasítja titkár, hogy a bevalasztottakat jegyzőkönyvileg értesítse s részükre a társulat kiadványait küldje meg.

Ezzel ülés véget ért.

Az országos Tiszaszabályozás.

A Tiszaszabályozás ügye, főleg a jelen évi tavaszi roppant vész után országosra felebrezté az érdekeltek figyelmét. Idevonatkozó sürgős és nagyfontosságú kérdések megvitatására és megoldására, s az egész szabályozási ügynek rendezésére a gr. Károlyi György-fele palota termébe az ország fővárosában a múlt kedden nagyszámú gyűlést összehívott a Tisza egész mentéről a külön szabályozási társulatok küldöttei. A nagygyűlés folyamáról s eredményéről — az ügy bennünket is közvetlen érdekelvén — akarunk itt rövid értesítést nyújtani.

A közgyűlés egyik kezdeményezője, Lónyai Menyhért gr. indítványára a jelen voltak a következő tárgyalási sorrendet fogadták el: 1. Azon kérdés megoldását: miként lehetne a társulat számára pénzt szerezni. 2. A most folyamatban levő katasztrófa munkálatainak szemben a törvény alapján minő egyöntetű eljárás volna követendő a tiszai érdekeltek részéről azon czélból, hogy a társulatok és az egyesek érdekei is megóvassanak. 3. Az egyes társulatok részéről teendő indítványok.

Az első kérdésre nézve gr. Lónyai M. a következőket felelte: „A Tisza völgyének képviselői 1856-ban összejöven, hosszas fáradozás után 15 milliónyi kölcsönt vettek föl a nemzeti banktól. A kölcsönnek azonban csak egyrészt tételt folyóvá most tehát oda kellene törekedni, hogy a hátralevő rész is folyóvá tessenek. Ez czéljait csak úgy történhetik, ha egy központi közeg választatik ismét s életbeléptetni sietnek gr. Széchenyi azon gyakorlati eszméjét, hogy évenként közgyűlések tartassanak. A központi bizottság feladata lenne a kormányval szemben képviselni a társulatok közös érdekeit és egyzersmind az egyes speciális társulati érdekeket egy az összességénél, mint a kormányval közvetíteni. Az ötvenes években is csak azzal lehetett a kormány támogatását kinyerni, hogy az érdekeltek egyesültek. Készültek is akkor nagy munkálatok. Védgátakat emeltek és nagy befektetések. De mióta a parlamentaris korszak életbelépett: a szabályozás ügyében közakarattal nem történt semmi. A szabályozás körül létesítendő munkálatoknak három stádiuma van. Első a védgátak emelése által az ármentesítés, a második a belvizek levezetése, a harmadik a csatornázás általi öntözés. Eddig alig van elvégezve az első. A további munka csak úgy lesz lehetséges, ha egyesület jön létre, mely központi közeggel bír. Indítványozza tehát, hogy választassék egy ideiglenes központi bizottság, mely a lehető legrövidebb idő alatt kidolgozza az alapszabályokat és ezeket megküldje az egyes társulatoknak. Ezek az alapszabályok végleges megállapítása végett megküldöttak a fővárosba, azután az egyesület véglegesen megalkaljon.“

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadván, egy 24 tagú ideiglenes központi bizottság választását elhatározta, és a bizottságot azon alkalommal meg is választotta; a bizottságról közelebbről megjegyezzük, hogy az még szept. 27-én ugyancsak a gr. Károlyi palotában megtartotta alakuló gyűlését.

Még a közgyűlés folyamában Herrich Károlyi minisiteri biztos a kormány nevében örömmel üdvözölte az új kezdeményezést s az egyesület, és azt igérté, hogy a kormány minden erejével elő fogja mozdítani a szabályozásban érdekeltek tömörülését. A szabályozás ügyének háttérbe szorítását eddig is az okozta, hogy azt a nagy dolgok mellett mindeki csupán háziügynek tekintette; e miatt 10 év óta az ügyvel nem történt semmi. Oly nagy katasztrófa volt szükség, minő a múlt tavaszi volt, hogy ismét munkára ébresztesenek a társulatok, amelyek eddig ugyszólván elrejtve éltek annyira, hogy a kormány még csak arról sem szerethetett magának tájékozást, hogy hány társulat van az országban, kik a társulatok elnökei és vezérferfiái, minő alapszabályaik vannak, mily pénzerővel rendelkeznek, stb. Ma mindezek a nehézségek el lesznek hártva, ha az új központi közeg vezetői az ügyeket s képviselői a társulatokat a kormányval szemben.

A Tiszaszabályozás ügye a főntébbi országos mozzanattal tehát kétségtelenül új stádiumba lépett. Az egyesület, melyhez a szeptember 26-iki nagygyűlésben az első legfontosabb lépés, egy központi (habár ideiglenes) bizottság megválasztásában megtörtént, biztosítani van hivatala a sikert a Tisza szabályozásával terbe vett későbbi nagyhorderejű vállalatokra nézve, melyeknek főpontjait a belvizek levezetése és a csatornázások képezik.

Ki ne üdvözölné örömmel az országos mozzanattal a vész ama napjai után, melyeket a Tisza völgyén az ország népének kiállnia kellett. Ki ne tekintené elismeréssel és hálaival ama eredményeket, melyeket a szabályozás országosra hozta eddig is fölmutat, s ki ne helyezze bizalmat a kiállott katasztrófa után az egyesülésben, — mely hivatala leendő jövőre a vízvezetéknek elejét venni?...

Milyen volt a Tiszamente ez előtt még csak alig egy emberkorral is, és milyen ma?... Par évtizede csupán, hogy az egész Tisza ártere lakatlan és műveletlen lapály volt, gyéren félbeszakítva egyegy nagy falu, vagy falvakhoz hasonló alföldi városok által. A folyamtól jobbra-balra mértföldekig óriási nádasok terültek el a vízi vadak millióit lakva és lepvé. A mozsarak közre a hátsókon gulyák és menések legeltek az ősternészet által nyújtott szabadság élvezetében. A nyár heve az iszapos földben magasra növelé a füvet, s ez többnyire ott szaradt tövön, ha a jóság le nem legelte. Felén az évnék, télen és tavaszszal a szem nem látott egyebet mint eget és vizet s Magyarország termő-talaja több száz négyszög mértfölddel kevesebb volt, mint ma a szabályozási védművek bevezetése után. Ami hasznát a víz nyújtott, például a halbőségben, a föld népe annak sem tudta hasznát venni, azt sem volt képes értékesíteni.

Ma 314 négyszög mértfölddel nagyobb Magyarország, mint volt 30 év előtt, amikor gr. Széchenyi István a Tiszaszabályozás eszméjét először megpendíté. Gr. Lónyai Menyhért, ki őt követte, s kinek a szabályozás körül Széchenyi után legnagyobb érdemei vannak, mert ő volt az, aki az ötvenes évek sanyaru viszonyai között, amidőn minden közélet szünetelt, a Tiszaszabályozás ügyeit megragadta, a társulat szervezte, pénzt kerített a nagy vállalat, élénk részt vett s vezérszerepet vitt a munkálatoknál, mindaddig, míg azok elkészültek: Lónyai M. a Tiszaszabályozási társulat egyetemes közgyűlésén most előadta, száraz számban, de amelyek nagy dolgokat mondanak, hogy eddig a Tisza mentén 1,948,000 kat. hold mentesített összesen 30 millió forint költséggel. Erre 1856-ban a nagygyűlés megbízásából négy magyar főúr a nemzeti banktól 7 milliót vettek föl, a többi az idők folyamán a helyi társulatok szervezték be és gyűjtötték össze. Negyvenkét társulat, mind érdemes! Kell-e feltüntetnünk, hogy az elért eredmény mennyire nincs arányban a hozott áldozatokkal? De kell-e egyúttal fényesebb bizonyítékra a Tisza körül lakozó magyar faj életrealóságának, mint a Tiszaszabályozásnál végzett munka, tanusított összetartás, áldozatkészség, iparkodás, értelem és siker?!

A nemzet, a sok politikai küzdelem után, beleunva a sok pártoskodásba, belátva a sok tévedést és elvesztve nem kevés reményt: ismét ott áll, hogy a kulturai feladatokban és a társadalmi tevékenységben keresi jólétét, hiszi boldogulását. Nemes czélja: munkálni ismét gazdag termőföldet és javítani azon, hogy termőbb legyen. A földat nagyságát e nagygyűlésig a közönség nem is sejtette. Lónyai előadása szerint még 465 ezer kat. hold az, amit ármentesíteni kell. Negyvenhat négyszög mértföld, mely ma csak félig művelhető s mindig ki van téve a vízveszélynek. A hollandok csak most kezdének hozzá a Zúidersee kiszáritásához, s az óriási munka iránt érdeklődik az egész művelt világ. Nekik a tengert kell leszárvatnyozni, s a föld, melyről a vizet elhárítják, rettenő költséggel, sok év alatt, csupán harminckét négyszög mértfölddel fogja házájukat nagyobbra tenni.

De gr. Lónyai Menyhért előadásából még az is kitűnik, hogy eddig csak a Tiszavize visszaszorításával foglalkoztunk; a belvizek lecsapolása és az öntözés a csatornázás folytán még a jövő feladata. Hogy a föld, amelyet nyertünk, ki ne ázzék, ha sok az eső, és vetése és réjtje el ne száradjon, ha az kevés, hogy mindig bőséges és mindig biztos aratást adjon a föld a Tisza völgyén: ez lesz a czél az önvédelemnél, melyre a társulatok ma szövetkeznek.

Kisérje áldás és népünk bizalma e szövetkezést! (P. N.)

A közigazgatási bizottságról.

(Törvényismertetés.)

Az újban hozott közigazgatási törvények közül kétségtelenül kiváló fontossággal bír az 1876. VI. t. cz., mely a törvényhatóságok kebelében az u. n. közigazgatási bizottságok felállítását rendeli.

Miután e törvény, mely eddigi törvényhatósági szervezetünket lényegesen átalakítja, legközelebb életbe lépett, kötelességünkben állónak tartjuk annak főbb vonásokban ismertetését.

A közigazgatási bizottság kétféle tagokból alakul: 1) Kormányhivatalnok és törvényhatósági tisztviselőkből, kik megyénkben következők: a főispán, alispán, főjegyző, tiszti ügyész, árvaszék elnöke, főörvos, kir. adófelügyelő, tanfelügyelő, kir. ügyész, kir. főmérnök, a posta és távirati kerület igazgatója és illetőleg a két utolsónak az illető szakminisiter által kirendelendő helyettese. 2) A törvényhatósági közgyűlés által, saját kebeléből, tükös szavazat után, két évre választandó 10 tagból.

Ezen választott tagok fele minden év végével kilép, de az ily módon kilépett tag újra megválasztható; ha pedig valamelyikük megszűnik a törvényhatósági bizottság tagja lenni, meghal, vagy leköszön, helyébe a közgyűlés által más választatik.

Az ekként megalkult bizottság elnöke a főispán, akadályoztatása esetében pedig az alispán jegyzője a törvényhatóság főjegyzője.

A bizottságnak hivatalnok és tisztviselő tagjai, szakukhoz tartozó ügyekben, mint előadók működnek; a törvényhatósági ügyek előadója rendszerint az alispán.

A bizottság ülései nyilvánosak. Rendes ülést minden hó első felében tart; rendkívüli ülést a főispán és illetőleg az alispán hívhat egybe. Ugyanezek sürgős esetekben saját felelősségükre, a legközelebbi üléshez jelentéstétel kötelezettsége mellett, intézkednek. Határozatok az ülésekben jelenlévők általános többségével hozatnak, de nem szavazhat oly tag, ki az ügyben bármiként érdekelt; az államkincstárt érdeklő határozatok érvényéhez az adófelügyelő, vagy helyettesének jelenléte kívántatik.

A főispán s a közigazgatási ágak illető képviselői a bizottság határozatait felelősségteljesítik, s felelősségüket azonnal bejelentvén, az 24 óra alatt az illető miniszterhez felterjesztendő.

A bizottság határozatainak a törvényhatóság területén levő összes, akár a közigazgatásnál alkalmazott állami, akár hatósági és közzégi közegek engedelmeskedni tartoznak.

Hatásköre kiterjed: 1) közigazgatási, 2) fegyelmi és 3) felelősségi ügyekre.

A közigazgatási körében, a törvényhatóság területén, intézkedik annak összehangzatos eszközöské, és hogy közegei egybeválogat teljesített teendőikben egymást támogassák.

Ellenben a törvényhatósági vagyon kezelésére befolyást nem gyakorol.

Beosztja azon közigazgatási teendőket, melyek teljesítéséhez több közigazgatási ág közegeinek közreműködése szükséges; a közigazgatási ágak főnökeinek, a netán felmerült nehézségek, akadályok és összeütközésekről jelentéseit elfogadja, és vagy elintézi, vagy amennyiben a tárgy hatáskörét meghaladja, az illető miniszterhez felterjeszti; intézkedik a saját körében felmerült, vagy törvényhatósági határozatok, vagy kormányrendeletek folytán szükséges teendők végrehajtása iránt. Különösen adóügyekben, a közadók kezeléséről szóló törvény értelmében eljár a bizottság az egyes adók kivétele, beszedése, kezelése és behajtása körül; továbbá a közvetett adók behajtása körül.

A közmunkára vonatkozó intézkedéseknek, a közmunkáról való törvény értelmében végrehajtást, s a törvényhatóság kezelésébe alá helyezett utak és hidak építése és jó karban tartását eszközöli.

A vasúti, posta- és távirati ügyekben felmerült hibák és akadályok elhárításáról intézkedik és az ezen közigazgatási közegek ellen való panaszokban, amennyiben közigazgatási úton elintézhetők, elsőfokulag határoz.

Iskola-ügyekre vonatkozólag felügyel, hogy az iskolákban csak engedélyezett könyvek használtassanak, a tankötelek gyermekek iskolába járjanak, a tanítók fizetése rendszeresen kiszolgáltatassék, az iskolapületek jó karban legyenek, és a miniszternek e tárgyakra vonatkozó rendeletei végrehajltassanak.

A vízszabályozás, védművek és gátakra nézve fennálló törvények végrehajtására és az építészeti közegekre felügyel.

A védtörvény értelmében nősülési kérvények tárgyában, a hadsereg és honvédségből elbocsátás és szabadságolás kérdésében elsőfokulag intézkedik.

A hirtönök állapotára felügyel. Törvénykezési tekintetben szükségesnek mutatkozó intézkedések megtétele végett jogában áll az igazságügyi miniszterhez felterjesztést tenni.

Az árva- és egészség-ügyekbeni teendőit ezen törvények határozzák meg.

(Vége következik.)

Emlékezzünk régiekről.

II. Nem lehet közömbös dolog látni a tudomány tételeinek ily sokszereű különféslegét egy célpontban egyesülten.

Ezen, hogy úgy mondjam polymathia által, mely az ismeretek és szellemi érdekek irányzásait így mindenféle, de még a legparányibb egyes, sőt egy régteltűnt hajdan adatgazdag romvilágának őskincsei felé is terelt, leszen nemcsakára beigazolható az egységes öntudat fejlődése az emberi nem történelmében, leszen megalkotható az emberiség történelmének pozitív philosophiája, mely főleg Haeckel, Mommsen, Buckle, Lecky és Lubock elmunkálatai, de nagyrészen épen az ősrégészeti buvárlatok folytán, már is polgárjogot vivott ki magának a többi társadalombólcselati disciplinák országában. Roppant mérvű a buzgalom és áldozat, melyet a valódi mívelődés, a komolyabb haladás előmozdító e tekintetben tanusítanak. — Schaffhausennek csak a minapában közzétett alapos munkája óriásnak jelzi az őstörténelem legújabb haladásának állását; úgy, hogy alig van ma már az exact szakok körében tárgy, melyet az ősrégészeti terén kifejtett szorgalom figyelemre nem érdemesített volna.

Csak néhány themát akarok itt recapitulálni azok közül, melyek fejtegetésével egymaga az idej budapesti congressus is foglalkozott.

Pulszky például a Késmárk melletti haligoczi barlangletről értekezvén, hazánk ama vidékének késő-kőkorbéli körülményeit magyarázta meg. Zavisza gróf a lengyelországi Wrenko melletti völgyben fekvő banlangban együtt találván az elephas primigenios az emberrel, érdekes világosságot derített a mammutok korára, míg a bolognai Capellini a pliscenkori ember nyomait hozta tisztába. — Thompson (Bostonból) az amerikai kőszakokról szólván, igen meggyőzőleg mutatta

ki az első határozó jelt az emberek és állatok között, mire Raboux a quaternair réteg embornyomainak létezési korát fontolgatta. Gróf Wurmb Brand a germán törzsek agyagiparát ecsetelte, amint az a rómaiak fenhatósága alatt fenállott; Montelius pedig a czeltek különböző fejlődési fokozatát mutatta ki. Fel lett derítve, hogy az úgynevezett bronzkorszak előtt még egy rézkorszak is volt, melynek a már vegyített bronzot meg kellett előznie, s hogy a bronz főhelye régibb nézet szerint nem a földközi tenger környéke, hanem hogy Indiában s Chinában is találunk már bronztárgyakat, melyek alakjaikban az európai continensen talált bronztárgyak alakjával való egybevetésből lesznek megállapíthatók az őskori népek érintkezési pontjai. Pignorini a vas-kori temetőket, az őshajdan népeinek nézeit a jövő túlvilágról és gyászszokásait írta le, míg Hildebrand az éjszakai bronztárgyak különböző alakjait jellemezvén, érvényt szerzett a tételnek, miszerint a bronztárgyaknak országok szerint osztályozása lehető s hogy ezáltal ama országok történeti fejlődését is biztosabban meg lehet határozni. Henslmann bizonyította, hogyha az éjszakai a borostyánkő által gazdagodtak, úgy Magyarországon az opál- és kovakő-kereskedés volt igen nagy a praehistorikus korban. Virchow fejtegetvén, vajjon az egyes agyagok, készítmények, épületek bronz, kő vagy vas segédesszűkökkel lettek-e létrehozva, érdekesen ecsetelé azon erőt és rengeteg népeiséget, mely például köbaltakkal egész városokat tudott kihegyeztet czölöpökre építeni a tavak túré fölött. Majláth Béla a Liptómegeyben található pogánykori erődítmények maradványairól szólván, bebizonyítá, hogy a bronzkorban Magyarországon már állandó építmények, várművek valának. 76 helyen 33 szörványos leletet fedezvén fel, kétségtelenül tette azon korról az állandó coloniak létezését, mit egyzersmind a temetkezések rendszeresége, a holtestek elhamvasztási módja és az urnák elhelyezése is bizonyítanak. Beutatótt térékpen 26 ily védmű látható a bronzkorból, melyek nagy kereskedelmi útja a borostyánkőért „chemin d'ambre“ Liptómegey hosszú völgyén ment keresztül. — Ismétellen Henslmann a göth művészetről, nevezetesen a Spanyol- és Oroszországban talált billi-omokról értekezett, azon nézetnek adván kifejezést, miszerint e szobrok technikai kivitelének tanulmányozása által lehetséges lesz majd az ő-góth művészet határait megjelölni s így a késő vaskor földterítésében egy lépessel tovább menni. Lenhossék, Brocca és Virchow előadásaiól megtanultuk, hogy a régi magyarak, nevezetesen a tatárok macrocephalok valának, s hogy a koponyának ezen alakja miatt hívták a tatárokat „kutyfejűeknek“; hogy az elferdített koponyákat először az ennumenek hozták Európába, s itt Magyarország jelenlegi területén lakott oly nép, mely a koponyákat ekként mesterségesen alakította. Hogy továbbá a mongol faj barna volt és alacsony s így a barna németek rokonai a magyaroknak, eszteknek, finneknek s mindazon népeknek, melyek az Uralig elvannak terjedve. Ujfalyv az al-tai népek vándorlásáról, Hunfalvy pedig a kavalki, czimberek és a magyar-finn törzsek viszonyairól, különösen az egyes törzsek közti rokonságról szólottak.

Mennyire előgáz, mily széles terjedelmű ismeretek feltételeznek eme thesisek debátó, alapos tárgyalásai, tudva leszen mindenki előtt, ki megkísérelé azoknak bármelyikével is foglalkozni. Egyebárat mindezen értekezéseket, a congressus összes mozzanatait s az ősrégészeti háromévi haladását nemcsakára a „Comptes rendus“ című munkában fogja olvashatni az érdeklődő közönség. Itt csak rövidke vázlatban óhajtottam rámutatni a sokat ígérő jelen-ségre, miszerint újabb idő óta egybevetett erővel s az ismeret minden irányainak megfigyelésével igyekszik, az ősrégészeti feladatát teljesíteni. Ki hitte volna még csak húsz évvel ezelőtt is, hogy teszem tisztán archaeologiai miben a megismerés problémáiról fogunk excursiókat olvasni? Vagy gondolhatónak találtuk volna-e, hogy például történelem tanára szükségét érzendi valaha szaktudományok logikai elveiről is beszámolni tanítványainak? Denique ma már, többé-kevésbé öntudatosan, általán érvényre jutott a nézet, hogy a pusztá elbeszéléssel, a tünetek és jelenségek pusztá leírásával és egybekötésével még alig van valami megtéve, hanem hogy elvégre is ama tünetek és jelenségek végokáig kell előrehatolni!

A budapesti nemzetközi congressus határozottan kifejezést adott ebbeli törekvésének a minden rendű és rangú tudósok azon tanulmányai által is, melyeket azok, szakmaszerint különböző szempontokból, az eddigelé még sehol sem látok monumentális ősrégészeti kiállítás helyiségiben tettek. Történezt, geologus, cranioscop, anatomus, philosph, vegyész, statisztikus, nyelvtesz és jogbölcsész, mindegyik a maga speciális feladata szerint ugyan, de azért együttesen mindannyian a tudomány általános végczélja tekintetéből nézegették tanulmányozták és jegyeztették a kiállított 22,000 ősrégészeti tárgyat, melyek nemcsak roppant tömegük által imponáltak, hanem benső értéköknél fogva is méltó bámulatot kellették.

A hazánk majdnem minden megyéje határai közül kiemelt nagyszerű ősrégészeti gyűjtemény már is több érdekes és fontos fejtegettel toldotta meg a jelenlegi Magyarország ősmúltjának ismeretét, s nem egy döntő adatot szolgáltatott az európai mívelődési állapotok eredete s fejlődési menetének megírására.

De voltak itt oly tárgyak is, melyek a laikus szemléző tudvágyát is felelőbb lekö-

tölték. I magyara Béla le ottani e Meglepő peregi gazdag a pectes és egy időben, nem ism reszelők tündöz fel federe a küls feneke, a hasán ték. A a távlatás E koho kétségte bronzoz keresked ezelőtt pilim az kalapács agancs egy más a szihala a tordos egy más és hasán eles han eszközt enjéte fel egz oltásig, magas sz Font kiállításn ménye. A rikus fort regb. A sód, Ba ki. A sbe tartom a vidéke, halom, Sze temető, a szántói ut őskori je térképeit.

Lezd szeti tanul évi párisi e tere a behatóbb gressuson obsidian tá Amerikalat ily eszközö fordulnak szén, hova hegyekből v egy unka mely sze a kőkors volna e pentin eszkö ből készült bronzaink s a tudós vilá akarmely ő régi népei teszik az in a nyers és gyöngy. Van seink, mi s tanuságot; a ségben mag melyek egy koztak.

S hogy ezt tanulm runk felt feltartózt domány m De mi meg a mi meg

II A háo szünet kérdé el nem éret és halgatólag jában való fo azon számos dolgok jelen nösen a sem jelölésének s ban Sumaró nagyfontosság Felsőge a cz volt, hosszú W. Tagbl.“ s orosz czár a föltételein tul számarra csako telne. Mig g bekeatio foly Moravánál do hibája hosszat nyugvást. M. nak egymás e seregei. Delia fel vannak h telik, és ha a helyzet meg fog kiadni, le eredményei le számos és hat támogója és f

lőttek. Ide tartoznak b. Nyáry Jenő pilini magyarai pártatlan tárgyai és gróf Széchenyi Béla leletei a Fertő medréből, melyek az ottani egykori czölöpépítmények maradványai. Meglepő a Duna árja által kimosott tókői és peregi óriási hamvvednek, a tőzkezi őstelep gazdag csont-, s agancsból készült eszközei, a peesztynomok két legkedveltebb alakja és egy kőmag — tudományos néven nucleus, mely hosszában igen jól hasad, s melytől azon időben, midőn az emberiség az érzéket még nem ismeré, ütés vagy nyomás által hosszú szilánkokat patogtattak le, s azokat késeknek, reszelőknek s nyílhegyeknek használták. Fel- tünő egy cserépkő is, melyet már a fémek felfedezése korában érczolvasztásra használtak; a külső köpeny nyilván látható az edény feleke, melybe az olvasztandó érczet helyez- tek. A nyílás fölött levő két lyuk a füst el- távolítására s a léghez való átjárásra szolgált. E köh s még egy másik kiállított öntömény kétségelenné teszi, hogy a hazánkban talált bronzeszközök csakugyan itt készültek, s nem kereskedés útján kerültek hozzánk, mint azt előzőt hitték. A kiállításban volt b. Nyáry pilini ásatásából származó egy legritívebb kalapács is, mely úgy támadt, hogy a szarvas- agancs törését átlukasztották és nyélnék egy más agancsot bele alkalmazták; továbbá a szihalmi leletből egész sereg agyagálatosca, a tordosi leletből cserép bálványistenek, azután egy madaralakat ábrázoló agyagsip, mely ha a hasán látható nyílásba ferdén belé funak, éles hangot ad. A legkedveltebb zene- eszköz! Megmérhető-e vajjon a távolság ennek zenéjétől, mely az ősvilág embereit elbájolá, lel egész Wagner Richard drámaoperai virtu- ozitására, melyben napjaink finom ízlése és magas szellemi kultúrája gyönyörködik?

Fontos momentum volt a congressusi kiállításnak az ősrégészeti tárgyak gyűj- teménye. Arvamegye a felső-kubini praehisto- rikus fortificatio látképe, Liptó, Ung, Ber- egh, Abauj, Torna, Szabolcs, Bors- ód, Bars saját régészeti mappáikat állítik ki. A speciál tárgyak közt kiemelendők tartom a mohi pusztá, Szihalom, Széchenyi vidéke, Hatvan városa, a Tiszafüredi ásvány- halom, Szegvár közrege, a pátkai őskori halom- temető, a bakonybéli határ, a Százhalom, a szántói ut melletti ősrégészeti telep, a békési őskori leletek, a tordosi kőkorszaki telep tárgyai.

Lendületet a gyűjtésekre és az ősrég- szeti tanulmányozásra nálunk főleg az 1876-dik évi párisi congressus adott; innen kezdődik e téren a magyar tudósok és szakkedvelők behatott munkálkodása. Rómer a párisi congressuson először mutatta be a nálunk talált obsidián tárgyakat, minőkét eladdig csak Észak- Amerikában kerestek és hittek találhatónak; ily eszközök nálunk bronzé tárgyakkal vegyítve fordulnak elő Magyarországon kelet-északi rész- en, hova az obsidián hazájából, a Tokaj- hegyekből kerültek. Jelenleg képek egy- gyükünk ama előítéletet leküzdeni, mely szerint Magyarországon térségei a kőkorszakban még vízzel lettek volna elborítva. Vannak kovakő és ser- pentin eszközök, szarvas agancsból és esont- ból készített tárgyak roppant mennyiségben; bronzaink s különlegességük ismeretereik immár a tudós világban, agyagedényeink tekintetében akármely országgal versenyezhetünk. Hazánk régi népei közt a közlekedést kétségelenné teszik az indiai kagylókban talált gyöngyök, a nyers és csiszolt balti gyantakő és az üveg- gyöngy. Vannak igen nevezetes sánczerősíté- seink, mi számos harcias lakosságról tesz tanúságot; ugyisint találhatunk nagy mennyi- ségben magasabb és alacsonyabb sírhalmok, melyek egykoron népes helységhez csatla- koztak.

S hogy mindezt felismertük, hogy mind- ezt tanulmányozzuk és nagybecsűljük, kő- rünk felvilágosodottságának s a feltartóztatlanul előre törő tu- domány hatalmának köszönhetni!

De még néhány szegény megjegyzést a mi megyénk vonatkozásig is.

Dr. Sz. — y.
(Vége következik.)

HETI SZEMLE.

A háború színhelyéről. A fegyver- szűnlet kérdésében a kívánt eredmény egyelőre el nem értett. A porta csupán a tényleges és halgatóságos fegyvernyugvással jelen alak- jában való folytatásába egyezett, míg Szerbia azon számos helytelenségre utal, melyek a dolgok jelen állapotával összekötve, s külö- nösen a semlegességi vonal határozott ki- jelölésének szükségét hangsúlyozza. A napok- ban Sumarokov orosz császári főhadsegéd nagyfőntosság missióban járt Bécsben s ő Felseje a császár-király által, kinek vendége volt, hosszú kihallgatáson fogadtattatott. A „N. W. Tagbl.“ szerint arról lenne szó, hogy az orosz czár a hatalmak előterjesztette béke- föltételein túl Bulgária, Bosznia és Hercegovina számára csakugyan politikai önállóságot köve- telne. Mig így az európai hatalmak közt a béke- feltételek folyik, a török és szerb hadsereg a Moravánál döntő ütközetet ví. A porta tehát hibába hosszabbít meg 10 nappal a fegyver- nyugvást. M. h. 25-ike óta szakadatlanul viv- nak egymás ellen Abdul Kerim és Csernajevo seregei. Deligrádban pedig a kedélyek igen fel vannak hevülve, a háború folytatását követ- telik, és ha a béke megkötetik anélkül, hogy a helyzet megváltozott volna, alkalmasint lázadás fog kiütni, melynek borzasztó és veszedelmes eredményei lehetnek. Oroszországban egy számos és hatalmas párt van, mely Csernajevo támogatja és folyvást összekötöttségben áll vele.

Az orosz városokból Deligrádban özönével ér- keznek a táviratok, melyekben a szerb had- seregnek szerencsét kívánnak, hogy Milant szerb királyla kiáltotta ki. A fejedelem maga is zavarban van a megítéltetés miatt, a had- sereghez való utazását határozatlan időre ha- lasztotta. Belgrádban az új czimról nem lettek közlések semmiféle hivatalos értesítést, de a had- sereg főhadiszállásán fait accomplinek tekin- tik a dolgot és a táviratokat „király ő felsé- géhez“ címzik. Minden készüllet meg van téve az ellenségeskedések megkezdésére; Orosz- országból 60,000 puska érkezett Belgrádba. Csernajevo tábornok ügynökei fenyegető pres- siót gyakorolnak a szerencsétlen fejedelemre, hogy fogadja el a hadsereg által rátküldött királyi koronát. A miniszterek helyettese szintén igen kényes; a pronunciamentóért nem mernek felelősséget vállalni, de nem mernek nyíltan kikelni a katonai párt ellen is, mely ma holnap megragadhatja Szerbia politikai vezetését. — Világos, hogy Szerbia ma holnap kiskiklik kor- mánya kezébe és a Deligrádban uralkodó com- mopolita kalandorok hatalmába jutnak. Cser- najevo pronunciamentója kezdete egy nagy agitációnak, mely mind komolyabb jellegű öltethet, ha Európa nem siet a rendet helyre- állítani.

Itthon. Szeptember 28-án kezdődött a magyar országgyűlés új ülészaka. Az első ülés napirendje azon bejelentésből állott, melyet a miniszterelnök a Milites-ügyben tett s mely vitára nem adott alkalmat.

Szerbia. Milán a főhadiszállásra készült. Katonai kísérete rendeletet kapott, hogy az elutazásra készen álljon. — Protics tábornok azt táviratozza, hogy a hadsereg a fejedelem királyla proclamálását minden körülmény kö- zött fentartva akarja látni. Valamennyi hadtest külön feliratot intézett a fejedelemhez, mely- ben azt mondják, hogy ezentel az első szerb király zászlója alatt harcolnak, s hogy e lo- bogót csak akkor fogják elejteni, ha az utolsó ember is elhullt a csataterén! Belgrádban s minden nagyobb városban nyilvánosan hirdetik, hogy minden szerb, ki a nagy „hazafias műhöz“ nem csatlakozik, áruló! Ismeretlen nyomdában proclamatiókat nyomtatnak, melyek valamennyi szerbhez intézve, s melyekben ezek felhivat- nak, hogy az új szerb királyságot verőkkel s vagyonukkal védelmezzék.

Anglia. Derby lord a m. hó 18-án tar- tott city-meeting küldöttségét tegnap fogadta s kijelenté ennek, hogy Elliot lord megbízott, hogy a szultánnal a rémtettek elkövetőinek neveit közölje s követelje azoknak megbünte- tését. Derby a parlament behívását szükségte- lennek tartja, mivel a tárgyalások a hatalmak- kal igen kielégítőleg folynak. Derby egytá- lán nem tartja valószínűnek, hogy Európa általános békeje megzavartassék, vagy hogy az ottman birodalom főállása kérdésessé tesse- sék. A nehézségek megoldását a fölkelt tartom- anyok helyi autonómiájának megadásától, a keresztények és mohamedánoknak egyenlő mértékben nyújtandó szabadságtól s a rémtet- tek ismétlődése elleni biztos garantiától várja, s Szerbia részére megadandónak tartja a „status quo ante bellum“ hadi kárpótlás nélkül.

Románia. A románok és szerbek közti engesztelhetlen nemzeti antagonizmusnak élénk bizonyítékát látjuk a „Curierul“ című romá- niai lap következő kifakadásában: „A szerbek által indított háború minden iszonyatosságait eddig csak a románok szenvedték. A Morava és Timok közt — a Duna mentében egész Nis és Viddinig kizárólag románok által lakott terület létezik, melynek lakossága túlnál nélkül félmillióra lehet, s a mely természetesen egy külön román tartományt képez, melyre ráillenek a „Florentin“ és latin eredetű neve- zet. — A Dobruza és Szilisztria tartomány- beli románokat nem is említjük, mert ezek a török alatt sokkal több szabadságot s jöletet élveznek, mint a szerb alattvalók. — Azoknak saját nemzeti román egyházai s iskolái van- nak, míg a Szerbiában lakók nem beszélhetnek anyanyelvükön: sem emberrel, sem istennel. Nincs is más mód e szerencsétlen szerb gyűlölség s üldözéstől megmentésükre, mint e területnek Szerbiától végleg elszakítása s kü- lön tartományná alakítása. A görögökre hoz- szus Törökország segített minket arra, hogy nemzeti nyelvünk diadalát ünnepeljük, — a bolgár-szerbekre haragvó Törökország meg fogja engedni: hogy nemzeti lobogóinkat tűz- zük fel román egyházainkba!“

Oroszország. Nagy fontosságú az orosz trónörökösnek Varsóban tett következő nyilat- kozata: „Oroszország önmaga ellen bünt kö- vet el — mondá a Cesarevics — ha az euró- pái Törökország megdöntését újra elhalasztja. Kedvezőbb constellatio erre soha sem alakult. A Szerbia és Montenegro elleni hadjáratokban kimerülve, — pénzügyileg tönkre téve, segély, sőt rokonszenvek nélkül egész Európában, a porta a kívülről jövő legelső roham alatt ösz- szeomlik. Anglia nem fog háborút kezdeni Oroszországgal, mert ez utóbbi a saját szá- mára semmit sem akar hódítani. Németország biztosan számíthatni. Ennek folytán Francia- ország sem tehet semmit a hadserege külön- ben sincs szervezve. Oloszország a kereszté- nyek felszabadítását nem fogja ellenezni. — Ausztriának pedig semmihez sem szabad fogni. Könnyű lenne Csehországban, Dalmáciában s az egész egykori határvidéken iszonyu lá- zadást szervezni. Különb is Németország magatartása az föltételezi, hogy Ausztriának semlegesnek kell maradni. Ennélfogva még szeptember havában meg kell üzenni a hábo- rut; casus belli nem fog hiányozni s a hadjá- rat megkezdésére már elég nagy sereg van a határokon összpontosítva.“ — A „Hamburger Correspondent“-nek Szt.-Pétervárból a követ- kezőt írják: Az érdek, melylyel közönségünk

a Szerbiában, Bosniában és Bolgárországban történők iránt viseltetik, oly fokú fanatizmussá nőtte ki magát, a milyentől önöknek daczára 1870. és 1871-ben uralkodott felindulásnak fogalmok sincs. A nép hangulata megdagadt folyanihoz hasonlít, melynek árjai minden ut- jába álló akadályt fáradság nélkül elsodornak. Ily akadályokról persze most már szó sem le- het. Miután a különböző lapokban közzétett intések s egyes lapok elnyomása hatás nélkül marad, a kormány úgy látszik felhagyott azzal, hogy a barczias enthusiasmus kifakadásait mér- sékelje.

HIRHARANG.

* **Ünnepélyes tedeum.** Ő felsége dicsően uralkodók nevenapján a megyei tisztikar fő- ispánunk ő Meltósága vezérlete alatt a kir. törvényszék elnökevel a városi hatóság és az itt székelő közös hadsereg, honvédség tiszti- kara ünnepélyes díszben jelent meg a római káthol. egyház templomában, hol fényes segéd- lettel ünnepélyes mise tartott. Az ünnepélyes- ségek bevezése után a jelen volt tisztikar és a törvényszék tagjai megjelentek főispánunk ő Meltóságánál, hol Kovách Agost bizottsági tag tolmácsolta a jelen volt nevében hodo- latok és ragaszkodások jelét, s egyszersmind felkérte ő Meltóságát, hogy ezt a ministe- relnök úr ő Nagymeltóságának tudomására hozni kegyeskedjék.

* **Bega-csatorna.** Ma három főmérnök utazta be a Bégát egészen le a Tiszáig. Aradacz alatt felméréseket is eszközöltek.

* **Megbívás.** Miután az ifjusági társaskör f. évi szeptember hó 3-dik napjára kitűzve volt közgyűlése határozatképtelen volt, ezennel a kör alapszabályainak 16. §-hoz képest a közgyűlés f. hó 15-dik napjának d. u. 3 órá- jára újra kihirdetése és a társaskör t. tagjait felkérem, hogy a kitűzött időben, a casino- épület kis termében megjelenni sziveskedjenek. Megjegyzem, hogy az alapszabályok hivatkozott szakasza értelmében a közgyűlés a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül határozat- képes lesz, és hogy a napirend fontosabb tár- gyat a kör további fennállása, esetleg vagyonáról való rendelkezés fogja képezni. Poroszkay Béla, az ifj. társaskör elnöke.

* **Magyar színészet.** A magyar szinár- sulat Szuper igazgatása alatt városunkban meg- lehetősen pártolások örvend. Ha tekintetbe vesz- zük a sanyaru időket, pénztelenséget, adós- ságot, szóval: minden rosszat, ami az embereket az anyagi téren érheti — akkor meg esodá- laltal említhetjük fel, hogy ily időben meglehe- tős pártolásban részesül a szinársulat. E tár- sulatnak néhány tehetséges és ügykező tagja van. Jövő számunkban bővebben hozzá sa- landunk. Eddigélé az általok előadott darabok közül legjobban sikerült „Ripacos Pista dol- manya“ és „A kintornás család“ népsziművek.

* **A színész társaság szombatra Csep- regi Ferenc látványos sziművére készül „A vízözönre“ mely a népsziművek egyik leg- érdekesebb újonságai közé tartozik, nem csak díszes kiállításban hanem gyönyörű irja és ér- dekes tartalma végett is. Vágsánap pedig Toth Ede legutolsó, száz arannyal jutalmazott nép- sziművére „A toloncz“ fog adni, s külö- nösen felhívjuk ezen két nevezetes előadásra a t. cz. közönség figyelmét.**

* **Tüz.** Tegnap a kincstári erdőnél egy szalma kazal éget el. A tűzoltók megjelenése jelenleg több időbe került, mint máskor!

No no! Ma mindenki örömmel üjságolta, hogy a Steingaszner házólotti gödröknek be- tömését megkezdették. Mi szintén örömettel kebellet sieltünk az ominos helyre, hogy a régen várt esemény felett szemlélt tarthassunk; fájdalom azt tapasztaltuk, hogy a gödrök még mélyebbek és jobban tátonagnak az utazó kocsik felé mint azelőtt. Egy városi polgár e gödrök felől úgy nyilatkozott, hogy még az ő unokájának a fia, ha lovat fog tartani, abban bizonyosan még el fogja törheti a lábát. (No valamivel még is hamarabb lesz talán. Szerk.)

* **Még ez is itt akar élni.** Minden nap este 7 óra felé a kincstári korcsma szom- szédóságban megverik a dobót. Kérem ne tessék medijeni nem adóliczitió, de egy ide- került kötéltánczos-társulat, ezzel csalogatná a hiveket ha lehetne az általok rendezett elő- adás megtekintésére. Bizony mi tures tagadás rosz eszközöz folyamodott a kötéltánczos tár- sulat közönség gyűjtésére, mert tudnia kell, hogy itt a nép a dobolás alatt nem képzel mást mind adóliczitiózt, s azért a dobnak a hangjától úgy fél már mint magától az ör- dögötől. Azért marad aztán minden estén üresen a fabódé.

* **Lesz már világosság.** Azt beszélük, hogy városunk légszeszi fog kapni. Meglehet, mert a városháza előtti csatorna szaga ugyan- csak ezt mutatja már előre is.

* **Szerencsés találo.** Tegnap a nagy utcán egy becsületes csizmadiaemester egy tömött pénztárczát talált. Képzeltetni mennyire örült szegény a szerencsének; sietet is fel- nyitni, s nagy meglepetésére, nem volt benne más, mint két darab nagy-becskeréki gözhajó- zási actia, meg egy váltó: „Drei Monate a Dato.“

* **A megtért üdvözül.** Csernatony Lajos képviselő megkereste a szabadelvű pártot egy levélben, amelyben azt jelenti, „hogy megtért.“ Ideje is volt már egyszer. (Szerk.)

* **Nem rosz.** A múlt héten Istvánföldön az adóvégrehajtó meglóptak. — Ugyanis elloptak tőle az adóhátralékosok névjegyekének laj- stromát. Ezzel is pár napi halasztást kapnak.

* **Igy is meglehet halni.** Egy angol hir- lap furcsa öngyilkossági esetet emlit fel. Egy vasuti csomagoló elhatározta, hogy búcsút vesz a világtól és egy egész hirlapot megevett ez annyira megfukdta a gyomrát, hogy belehalt.

(Vajjon nem a „Zasztava“ került a kezeihez ezt talalta megenni banatában. Szerk.)

* **A házasságok azt mondják az ég- ben kötetnek.** Egy csinos özevgy, akit pon- ként láthatni a nagy utcán ismét eljegyez- tette magát, és pedig egy csinos penzügyi tisztviselőhez. De uram fia mi történik. Az es- küvő előtt valami nyolcz nappal egy nagy mal- heur érte a szép özevgyet, ugyan is nagyot talált völegénye előtt ásitani, s ezen ásitás alatt berakott sorfogai imádója lábai elé estek. A völegény ez alkalommal nem szólt semmit sem, de más nap reggel a következő sorokat in- tette mátkájához. „Tegnap délutáni 4 óráig imá- dott anygal! Ma reggeli 9 órákor csak Ma- dame! Miután nálam igen sok lenne a rágni való, ön pedig jó saját fogakkal nem bír, azt huszem, hogy halával fogadja azon kijelenté- semet, hogy szabadságát visszaadva, magamat további barátságába ajánlva, — megmaradok nőllenségemben. X., számtiszt.“

* **A tőkeadó miseriáról a következő** élethű sorokat írja a Föv- Lapok; A tőke- adóval tömördek bajok van az adóhivataloknak is, meg a feleknek is. Tudvalevőleg, a telek- könyvekben kiírtak minden bekeblezett tőkét s kivették rá sulyos adót. De tudja van az is, hogy a krach óta igen sok biztosított tőke ment veszendőbe, mert az évek előtt felbecsült ingatlan vagyon ára igen lezált s az árveré- sen jó, ha öt hitelező közül legalább kettő a pénzéhez juthatott. Három elvesztette egészen a tőkét, s most e vezet jöszágeré meg adót rónak rá. S mennyi futkozása kerül, míg ki- mutathatják, hogy nincs mitől fizetniök. Neve- zetes, hogy azok, a kik elvesztik tőkőjüket, még jobban állnak, mint azok, kik csak pöröl- nek vékony reményvel. Mert ezeknek meg- van a tőkőjük, csak hogy nem gyümölcsöz s így kamat hiányában többnyire magok is adós- ságokat csináltak s nekik kell fizetni egy felé nagy kamatot, másfelé a meddő tőke után adót. Hogy a gyümölcsöző tőke arányos kamatot fizessen, az a legmértányosabb dolog: minden- féle tőkét, az is, a mely jövedelem helyett csak perköltséget képvisel, egy kalap alá vonni, ez már olyan eljárás, mely tömördek bajt, ke- serűséget s az adóhivataloknál csak terméket- len munkaszaporítást okoz. Segíteni kellene rajta helyes osztályozással.

* **Sáskairtas új neme.** Oroszország- ban a sáskák irtását a következő módon is eszközlik: Két tövisborona és három két méter hosszú és 1/3 méter átmérője hengert össze- állítván, ezeket körbe huzatják a sáskáktól ellepelt földön. A boronák a körön kívül, a hengerek belül vannak elhelyezve. Egyszerre 20—30 méter átmérőjű kört fognak fel. A sáskák megijesztve az eszköz zaja által, a kör központja felé rohannak, hol a mindig beljebb hatoló hengerek által agyonuzatnak.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1876. évi szeptember havi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1876. évi augusztus végével	ft. 346730-28
Betételek szeptember hóban	ft. 7996-83
Összesen	ft. 354727-11
Visszafizetések szeptember hóban	ft. 12724-96
Állása szeptember végével	ft. 342002-15
II. Folyó számlai üzlet.	
Tevőleges egyenleg augusztus végével	ft. 20842-29
Kiadott szeptember hóban	ft. 232-08
Összesen	ft. 21074-37
Bevételezett szeptember hóban	ft. 410-67
Tevőleges egyenleg szept. végével	ft. 20663-70
III. Betéti levelek.	
Állása augusztus végével	ft. 7700—
Betételek szeptember hóban	ft. 2500—
Összesen	ft. 10200—
Visszafizetések szeptember hóban	ft. 3700—
Állása szeptember végével	ft. 6500—
IV. Leszámitolási üzlet.	
a) Bankváltók.	
A tárcza állása augusztus végével	ft. 330921-21
Leszámitoltatott szeptember hóban	ft. 97384-12
Összesen	ft. 428305-33
Visszafizetett szeptember hóban	ft. 113354-85
A tárcza állása szeptember végével	ft. 314950-48
b) Hitelegyleti váltók.	
A tárcza állása augusztus végével	ft. 34484—
Leszámitoltatott szeptember hóban	ft. 1404—
Összesen	ft. 35888—
Visszafizetett szeptember hóban	ft. 925—
A tárcza állása szeptember végével	ft. 34963—
V. Előlegezések.	
a) Értékpapírokra.	
Állása augusztus végével	ft. 24984—
Kiadott előlegek szeptember hóban	ft. 1413—
Összesen	ft. 26397—
Visszafizetett előlegek szeptember hóban	ft. 1828—
Állása szeptember végével	ft. 24569—
b) Zálogokra.	
Állása augusztus végével	ft. 23068-25
Kiadott kölcsönök szeptember hóban	ft. 1739-50
Összesen	ft. 24807-75
Visszafizetett kölcsönök szept. hóban	ft. 1937-50
Állása szeptember végével	ft. 22870-25
c) Ingatlanokra.	
Állása augusztus végével	ft. 47951-54
Kiadások szeptember hóban	ft. 2-50
Összesen	ft. 47954-04
Visszafizetések szeptember hóban	ft. 420
Állása szeptember végével	ft. 47949-84
VI. Pénz-forgalom.	
Készpénzgyenleg aug. végével	ft. 9288-23
Betételek szeptember hóban	ft. 151010-81
Összesen	ft. 160299-04
Kiadások szeptember hóban	ft. 143603-31
Készpénzgyenleg szeptember végével	ft. 16659-73

Szerkesztői nyiltposta.

St. F. — Mielőtt felmegyek értesíteni foglak. Nincs egy „Pesti levél“ a főnkban.
Kl. — Néha a hegy és egeret szül, miért lenne ő ki- vétel.
O. M. — De már ezt maga sem hiszi el. Különb meg- próbálhatja.
B. S. Temesvár. — Nem szoktunk collegáink ellen ti- tokban conspirálni. Aztán kérdés, hogy a vádnak van-e alapja. Jó lesz először, ha csakugyan akar va- lamit e tárgyban tenni, először a dolog mibenlétéről biztos tudomást szerezni.

H I R D E T É S E K.

119. sz. k. i. 1876.

(189—1.1)

Arlejtési hirdetmény.

A Bega folyón levő nagy fahid helyreállítására tekintetből f. é. szeptember 24-én megtartott arlejtés a képviselő testület által jóvá nem hagyva, az arlejtésnek újabb megtartása elrendeltetett, melynek határidejéül f. é. október 11-ik napjának déli utáni 4 órája tüzetik ki.

Mi ezentúl a képviselő testület f. é. szeptember 30-án 119 számú közgyűlési határozatához képest azzal tétetik közhírré hogy az arlejtés a városház tanácstermében fog megtartatni.

A kikiáltási ár 3877 fl. 27 kr. Mindazok kik a hid helyreállítására vállalkozni és arlejtési óhajtanak felhívatnak: miszerint a kitiizott időben és helyen megjelenjenek.

Minden arlejtő tartozik az arlejtés kezdete előtt a kikiáltási árnak 10% bantapénz fejében leteni; megjegyeztetvén, hogy az arlejtés kezdetéig írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

Az arlejtési feltételek a városi számvévi hivatalnál a hivatalos órák ideje alatt minden nap megtekinthetők.

N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 3-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Zahl 119.

Münendo-Vicitations-Bundmachung.

Nachdem die wegen Herstellung der großen Brücke am 24. September l. J. abgehaltene Münendo-Vicitation durch die Stadtrepräsentanz nicht ratifiziert worden ist, so wird die Vicitation neuerdings ausgeschrieben, und der Termin zur Abhaltung derselben auf den 11. Oktober Nachmittags 4 Uhr anberaumt.

Was hiemit im Sinne des Beschlusses der Stadtrepräsentanz vom 30. September l. J. Zahl 119 mit dem Bemerkten verlaubt wird: daß die Vicitation im hiesigen kleinen Rathsaale abgehalten werden wird.

Der Anrufungspreis ist 3877 fl. 27 fr. Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, an dem bestimmten Termin und Ort zu erscheinen.

Jeder Vicitant ist verpflichtet 10% des Anrufungspreises vor Beginn der Vicitation zu erlegen; übrigen werden auch schriftliche mit dem Badium versehen Anbothe angenommen. Die Vicitations-Bedingnisse können bei der hiesigen Buchhaltung während der üblichen Amtsstunden täglich eingesehen werden.

Gr.-Beckerer, am 3. Oktober 1876.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Br. 419.

Минувено-лицитациона објава.

Почем ради оправе велике куприје 24. септембра т. г. обржана минувено-лицитација чрез варошког представништва није се потврдила, зато лицитација на ново разписује се, а за рок држања исте 11. октобра т. г. по рим. у 4 сата после подне става.

Ово се у смислу закључка варошког представништва од 30. септембра т. г. бр. 419. с тим додатком става до општег знања, да ће се лицитација у малој дворани држати.

Извикајућа је цена 3877 фор. 27 кр.

Лициитанти се позивају да на одређено место и време на лицитацију дођу.

Сваки лициитант дужан је 10% извикајуће цене пре почетка лицитације као вадимум положити, а и писмене се понуде са вадимумом снабдеване примају.

Лициитациона услова могу се код оварошког књиговођског знања за време званичних сатова сваки дан прегледати.

У Бел.-Бежеру, 3. октобра 1876. г. по рим.

Лудвиг Кулифај,
градоначалник.

4312. sz. k. i. 1876.

Pályázat.

(188—1.1)

Nagy-Beeskerek rendezett tanácsa városánál a bábai állomás 100 ft. évi fizetéssel üresedésbe jövén, ezen állomásnak választás útján leendő betöltetése végett a képviselő testület f. é. augusztus 23-ki 112-ik számú határozatához képest pályázat nyíltatik.

Pályázni szándékozók felhívatnak, hogy képesítésüket okmányokkal igazoló folyamodványaikat f. é. október 10-ik napjáig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be.

Polgármesteri hivatal Nagy-Beeskereken, 1876. évi október 2-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6085. sz. esd 1876.

Csődhirdetmény.

(178—3.2)

A nagy-beeskereki kir. törvényszék mint csödbíró-ság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint helybeli fakereskedő Steigerwald István ellen a csödület az 1840. évi XXII. t. cz. értelmében elrendeltetvén, a követelések bejelentésére 1876. évi október 16., 17. és 18-ik napjai, a csödtömeg gondnok megválasztására pedig f. évi október 18-ik napjának, delutáni 5 órája tüzetik ki határidőül; ideiglenes tömeggondnokul Napholtz Ágoston nagy-beeskereki lakos, pernyelőknek pedig Schwarz Mihály helybeli ügyvéd nevezetvén ki.

Felszólítatnak tehát mindazok, kik fenebbi csödtömegekből bármely jogcímen valamit követelnek, hogy kérésüket a szükséges okmányokkal támogatva a fentkiizott határidőre ezen kir. törvényszéknek annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott követelések figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszéknek 1876. évi augusztus 29-én tartott csödületéből.

Váradi Mihály,
kir. tszéki elnök.

6649. szám.

(182—3.1)

II. árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó részéről közhírré tétetik, hogy Pusits Marianak Pusits Acza ellen a nagy-beeskereki kir. tszék tek. telekkönyvi osztályának 6649. sz. végzésével a beodrai 470. sz. tjkönyvben 250 fra becsült ház és 3878 fra becsült fél urb. telek háromnegyedére nézve 1876. szeptember 30-ára kitiizott és megtartott első árve-

rés vevők hiányában sikertelen lévén, a második árverés melynél az ingatlanok becsáron alul is eladatni fognak 1876. évi október 30-ára Beodra községhezál délélőtti 10 órára kitiizetelt, melyre venni szándékozók ezennel meghívatnak.

N.-Beeskereken, 1876. évi október 3-án.

Geiger Manó,
kir. segédelekkönyvezető.

4351. sz. p. 1876.

(180—3.2)

II. árverési hirdetmény.

Az ivándai Karácson Antal csödtömegehez tartozó ivándai község 171. számú tjkönyvben összeirt 218,820 ft. 88 krra becsült ingatlanok és tartozékok az első árverésnél vevők hiányában el nem adatván, ezennel közhírré tétetik, hogy azok 22,000 ft. bantapénz letétele mellett 1876. évi október 19-én délélőtti 10 órákor tartandó kirói nyilvános árverésnél becsáron alul is fognak elárvereztetni.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1876. évi szeptember 24-én.

A nagy-beeskereki kir. törvényszék mint csödbíró-ság.

434. sz. b. v. 1876.

(176—2.2)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-beeskereki kir. tszék telekkönyvi osztályának f. é. 5899. számú végzése folytán Bombik Evának, Kiszelysky Rózsa elleni első árverésről vevők nem jelentkezvén, közhírré tétetik, hogy a t.-becsei 299. tjkönyvben felvett s végrehajtást szenvedett felerészben illető ingatlan-ság f. é. október 6-án reggeli 10 órákor a t.-becsei községhezál esetleg becsáron alul is el fog adatni.

Kelt T.-Beesén, 1876. évi szeptember 5-én.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2419. sz. 1876.

(183—3.1)

II. árverési hirdetmény.

Özvegy Basch Manonó szül. Kern Emiliának Napholz Mátyas elleni végrehajtási ügyben 1876. évi szeptember 19-én megkísértett első árverés siker nélkül folyván le, a második árverés f. é. október 19-én tartandó meg, mely alkalommal a birtok becsáron alul is eladatni fog.

Az árverési feltételek a Módosi kir. járásbíró-ság telekkönyvi hivatalában betekintheők.

Módoson 1876. évi szeptember 20-án.

Wippler Sándor,
királyi telekkönyvezető.

473. sz. b. v. k. 1876.

(187—2.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi július 15-én 6111. sz. a. kelt végzésével Dan Antalné részére a kis-toráki 597. és 615. számú tjkönyvben Becker István tulajdonál felvett ingatlan-ságokra nézve az I. árverés sikert nem eredményezvén, a II. árverés f. é. október 17-ik napjára tüzetelt ki.

Kelt N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 18-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

481. sz. b. v. k. 1876.

(186—3.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-beeskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi május 20-án 2166. sz. a. kelt végzésével Kosztics Riszta hagyatéka részére öz. Joanovits Kata és kiskoru gyermekei tulajdonál felvett mellenczei 848. tjkönyvi számú ingatlan-ságra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 23-ik napjára tüzetelt ki.

Kelt N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 23-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

475. sz. b. v. k. 1876.

(185—2.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi július 8-án 6066. sz. a. kelt végzésével Kohn József L. részére Popov alias Popovits Próka tulajdonál felvett n.-beeskereki 977., 978., 2297. tjkönyvi számú ingatlan-ságokra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 18-ik napjára tüzetelt ki.

Kelt N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 19-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

511. sz. b. v. k. 1876.

(184—2.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-beeskereki e. f. kir. tszék telekkönyvi osztályának 1876. évi június 17-én 5709. sz. a. kelt végzésével Mangold Lipót részére Maron Mihály tulajdonál felvett nagy-beeskereki 777. telekjegyzőkönyvi számú ingatlan-ságokra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 18-ik napjára tüzetelt ki.

Kelt N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 19-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

2346. szám.

(179—3.2)

Pályázat.

Dobricza községben üresedésben levő jegyzői állomás f. é. október 12-én választás útján lesz betöltendő. A pályázni óhajtók ezennel felhívatnak, hogy folyamodványaikat az 1874. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelve, a melyben különösen a magyar, német, szerb és román nyelv írás és olvasásbani bírása hiteles okmányokkal kitiiztetve legyen, alólirt szolgabíró-sághoz a kitiizott választási napig benyújtsák, megjegyeztetvén,

hogy csak is Torontalmegye szakköznevelő tanárjelöltjei képesítési bizonylatok fognak figyelembe vétetni.

Ezen jegyzői állással összekötött jarandóságok e következők: Kézpénzhelyi fizetés 400 ft. o. é. természetben szabad lakás, 4 öl tűzifa, napidíj helyben 1 ft., ezen kívül 2 ft., szerződés, kérvények, panaszok, kötvények szerkesztéséért, és marhájratok kiállításáért a községben megszabott és megtekinthető díjak.

Alibunári szolgabíró-ság, 1876. évi szeptember 3-án.

Payer Hugó,
szolgabíró.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint október 8-án délélőtti 10 órákor fog a „Torontalmegyei takaré- és hitelbank nagy termében az alszabályok 81. és 104. §-ai értelmében azon az 1281., 1479., 1511., 1534., 1535., 1559., 1561., 1562., 1589., 1613., 1637., 1680., 1712., 1715., 1737., 1756., 1816., 1844., 1874., 1890., 1895., 1917., 1926., 1937., 1943., 1967., 1982., 1993., 1994., 2025., 2026., 2033., 2034., 2035., 2036., 2051., 2065., 2067., 2079., 2093., 2095., 2140., 2153., 2158., 2159., 2186., 2189., 2291., 2193., 2197., 2213., 2216., 2222., 2223., 2231., 2258., 2262., 2290., 2295., 2306., 2307., 2308., 2310., 2313., 2321., 2338., 2346., 2349., 2353., 2354., 2357., 2358., 2359., 2363., 2376., 2381., 2389., 2392., 2394., 2405., 2410., 2411., 2412., 2418., 2419., 2421., 2422., 2427., 2428., 2432., 2438., 2440., 2442., 2448., 2555., 2458., 2466., 2467., 2470., 2477., 2481., 2483., 2491., 2502., 2503., 2504., 2507., 2512., 2513., 2518., 2529., 2520., 2523., 2531., 2532., 2536., 2541., 2542., 2548., 2553., 2556., 2560., 2561., 2562., 2567., 2573., 2600., 2607., 2618., 2634. és 2709. számú már lejárt zálogívek alatt az intézetnél elzálogított tárgyak nyilvános elárverése megtartatni, melyekre nézve az illető zálogívek birtokosai az árveréstől elállást a fent kitiizott hatánapig alólirt igazgatóságnál ki nem eszközlendik.

Venni szándékozók, tehát már most oly megjegyzéssel hívatnak meg ezen árverésre, hogy az eladandó tárgyak iránt bővebb felvilágosítást nyujt az intézet könyvvivósége.

Nagy-Beeskerek, 1876. évi szeptember 19-én.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(171—2.2)

Mädchen-Hehr
und
Erziehungs-Institut
in
Gr.-Beeskerek.

Mein Institut erfreute sich durch sieben Jahre in Neuß als
fettig des besten Rufes und der Ausdehnung seiner Thätigkeit
zu Theil geworden durch die Zufriedenheitsbezeugungen der
verehrten Eltern, die ihre lieben Töchter meinem Lehr- und Er-
ziehungs-Institute anvertrauten, dann durch den Erlaß des hohen
k. ungar. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 13. Dec.
1869, 3. 23.658; es wurde mir amtlich durch Sr. Hochwohlgeb.
den Herrn k. Rath und Schulen-Oberinspector sub Nr. 110 be-
kannt gegeben, worin es ausdrücklich heißt: „Nachdem Ihre
Mädchen-Lehr- und Erziehungs-Anstalt des besten
Rufes verdiensterweise sich erfreut und in gerechter
Würdigung Ihrer Verdienste u. s. w.“

Genaunter Herr k. Rath und Schulen-Oberinspector, Hoch-
welder alle unsere stattgebenen Prüfungen mit seiner Gegenwart
beehrte, ließ mir seine vollste Anerkennung über die Leistungen auf
dem Gebiete der Erziehung und des Unterrichtes zu Theil werden.
Der k. k. Magistat der k. Freistadt Neuß bezeugte mir
unter 3. 2837 vom 7. Oct. 1869, „daß mein Erziehungs-Institut
seinem Zwecke vollkommen entspreche und in jeder Beziehung rühm-
lichste Anerkennung verdient.“

Böglingen, welche bei mir im Pensionate sind, erwägen noch
der beföhrenen Vortheile, daß sie stets unter meiner und der k. k.
Gemeinanten Aufsicht sind und sich in der Conversation der ungar-
rischen, deutschen und französischen Sprache vollständig ausbilden
können.

Böglinge, welche das elterliche Haus verlassen, finden in
meinem Erziehungs-Institute alle Vortheile des Familienlebens wie-
der. Moralische und religiöse Erziehung sind das Fundament, wo-
rauf unsere Erziehung und unser Unterricht ruht.

Zu dem Institute gehört auch ein schöner, großer Garten,
welcher den Kindern zur Unterhaltung in den Mußestunden ge-
öffnet ist.

Indem ich mich und mein Institut dem Wohlwollen und der
geneigten Beachtung verehrter Eltern und Vormünder empfehle,
zeichne ich mich

beachtungsvoll
Amélie Terzic née Moreau.
geborene Frembörin aus der Schweiz,
Instituts-Vertheherin.

Das Institut befindet sich im Herrn Sternfeld'schen
Hause, Schlangengasse Nr. 633, wo auch alles Nähere zu er-
fragen ist. (173—3.3)

Felhivás.

Előfordult olynemű rágalmaszások következtében, melyek szerint ellenségeim családi viszonyaimat is megta-
madni merészelték, azon hirt terjesztvén, mintha én
nőmmel megesketve nem volnék, indítatva érzetem ma-
gamat a „Torontál“ t. kiadóhivatalának esketési bizo-
nyítványomat eredetben bemutatni, azon megkereséssel:
igazságszerűleg annak helyes voltáról tanúságot tenni.

N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 21-én.

Markovits Döme,
járköváci jegyző.

Fennebbi felhivás folytán bizonyítom, hogy nekem
Markovits Döme urnak Temesvárott 1873. é. márczius 5-én
Kramár Béla lelkész úr által köt. I. lap. III. alatt kiállí-
tott esketési bizonyítványa eredetben bemutatott.

N.-Beeskereken, 1876. évi szeptember 21-én.

A „Torontál“ hetilap kiadóhivatala nevében:
Pleitiz Nándor.

(181—1.1)

Felölös szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.